

Θεόδωρος Κ. Καρυώτης

Καθηγητής Πολιτικής Οικονομίας
Πανεπιστήμιον Μέρυλαντ ΗΠΑ

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

** Μέ τη σύμβαση 147611 της 19 / 12 /1932 έγινε η συγχώνευση της Τράπεζας της Ανατολής με την Έθνική Τράπεζα της Ελλάδος

Είς την ήδη έκπονηθείσα από 25 / 7 /2011 μελέτη δέν συμπεριελήφθη τό αποθεματικόν κεφάλαιον τό όποϊον σύμφωνα μέ την ύπογραφείσα την 19 / 12/1932 σύμβαση δέν έπωλήθη, ούτε μετεβιβάσθη, είς τόν αγοραστήν, κατετέθη δέ είς είδικόν λογαριασμόν τοκιζόμενον μέ 7% έπιτόκιον, έως την περάτωση της έκκαθαρίσεως όποτε διανέμεται ίσοπόσως καί επί πλέον της τελικώς έκτιμηθείσης τιμής έκάστης μετοχής ή όποία δέν δύναται νά είναι μικρότερα τών 200 δραχμών

*** Καθ' ότι δέν μās είχε ζητηθή έκτίμηση τοῦ μερίσματος τοῦ αποθεματικοῦ κεφαλαίου ούτε είχαν τεθή στην διάθεση μας τά επί μέρους στοιχεΐα ή ανά χειρας μελέτη άφορᾶ τό μερίσμα τοῦ αποθεματικοῦ κεφαλαίου καθώς έπίσης τόκους καί κεφαλαιοποιήσεις κατά την διάρκεια τών τελευταίων 79 έτών καθ' ότι έκκαθάρισις ουδέποτε έπερατώθη.

Είς τόν όρον III (σελις 152 τοῦ ΦΕΚ 5 11 1932) καθορίζεται ως ή κατωτέρα έγγυημένη τιμή ανά μετοχήν τών 125 χγφ ή τιμή τών 200 δραχμών
Είς τόν αυτόν όρον πιστοποιείται ό συνολικός αριθμός μετοχών της Τραπέζης Ανατολής σίς 280000 μετοχές.

Είς τόν όρον V (σελις 153 ΦΕΚ) όρίζεται ρητώς ότι Α) Παθητικόν κεφάλαιον Β) Λογαριασμός έκτιμήσεως κεφαλαίου είς φράγκα σταθεροποιημένα Γ) Τακτικόν αποθεματικόν κεφάλαιον Δ) Έκτακτον αποθεματικόν κεφάλαιον ΔΕΝ ΜΕΤΑΒΙΒΑΖΟΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΓΟΡΑΣΤΗΝ αλλά παραμένουν είς τούς μετόχους της τραπέζης ως έπίσης καί ότι άλλον παθητικόν ήθελε προκύψει έκ της έκκαθαρίσεως τό όποϊον δέν άποτελεΐ όφειλήν προς τρίτους. Συνάγεται έκ τών άνωτέρω ότι παθητικόν μή προς τρίτους όφειλόμενον άκαθόριστον κατά την ύπογραφήν της συμβάσεως ήτο δυνατόν νά είναι πολλαπλάσιον τοῦ συνόλου τών ως άνω μή μεταβιβασθέντων λογαριασμών καί μόνον ή έκκαθάρισις θά καθώριζε τό ακριβές αποθεματικόν.

Είς τόν όρον VI β (σελις 154 ΦΕΚ) καθίσταται σαφές ότι οι είδικοί έκκαθαρισταί έκλέγονται ΜΟΝΟΝ από τούς μετόχους της Τραπέζης Ανατολής τών όποϊών καί τά συμφέροντα εκπροσωποῦν δέν δύναται δέ νά ύποκαθιστώνται πολύ δέ περισσότερο νά άντικαθιστώνται ύπό ουδενός έκτός τών μετόχων της Τραπέζης Ανατολής

Πρός τοῦτο προεννοήθη ή έκ της γενικής συνελεύσεως έκλογή άναπληρωματικοῦ έκκαθαριστοῦ τοῦ Π. Ρωμέου. Έάν λόγω άνωτέρας βίας άπαιτεΐται άντικατάστασις περισσοτέρων τοῦ ενός έκκαθαριστῶν τοιοῦτον δικαίωμα δέν έχει ή

Ἐθνική Τράπεζα ἀλλά μόνον ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος τῆ αἰτήσῃ των ἐνδιαφερομένων ἢ ὁποῖα ἀποτελεῖ καί τὴν κηδεμονεύουσα ἀρχὴν ὅλου τοῦ Τραπεζικοῦ συστήματος

Εἰς τὸν ὄρον VI (στ' σελίς 157 ΦΕΚ) καθορίζεται ἡ ἀπαράβατος ὑποχρέωσις τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς δημοσιεύσεως ἐξαμηνιαίων ἰσολογισμῶν διαρκούσης τῆς ἐκκαθαρίσεως τόσον εἰς Ἀθήνας ὅσον καί στὴν Αἴγυπτον κατόπιν δέ τῆς περατώσεως ΡΕΥΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΟΥ ΜΗ ΗΔΗ ΡΕΥΣΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΙΣ ΑΥΤΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΙΔΙΚΟΝ ΕΝΤΟΚΟΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΩΣ

Εἰς τὸν ὄρον VIII (σελίς 158 ΦΕΚ) προβλέπεται μετὰ δεκαπενθήμερον ἀπο τῆς δημοσιεύσεως τῆς συμβάσεως ἢ καταβολῆ τοῦ κατωτέρου ἐγγυημένου ἐλαχίστου τιμήματος τῶν 200 δραχμῶν ὡς ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ τοῦ τελικῶς καθορισθησομένου τιμήματος ἅμα τῆ λήξει τῆς ἐκκαθαρίσεως

Ἐκ τῶν ἰσολογισμῶν τῆς Τραπεζῆς Ἀνατολῆς οἱ ὁποῖοι ἐτέθησαν εἰς τὴν διάθεσιν μας τῆς 30 -11- 1930 τῆς 30 - 6 - 1932 καί τῆς 31 - 8 - 1932 (τελευταῖος πρό τῆς συμβάσεως) προκύπτει ὅτι

A) Παθητικόν κεφάλαιον	
35.000.000 χγφ	B) Λογαριασμός ἐκτσεως κεφαλαίου
	36.298.945 χγφ
Γ) Τακτικόν ἀποθεματικόν κεφάλαιον	4.952.148 χγφ
Δ) Ἐκτακτον ἀποθεματικόν κεφάλαιον	7.200.000 χγφ

ΣΥΝΟΛΟΝ 83.451.093 χγφ

****Τὰ τέσσερα ἐπί μέρους τμήματα τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου παρεμείναν ἀμετάβλητα εἰς ἅπαντας τοὺς ἰσολογισμούς

3

Στίς 19 /12/ 1932 1(μία) μετοχή 125χγφ= 200 δραχμῆς ἤτοι 1χγφ 200/125 1,6 δραχμῆς

Στίς 19 / 12/ 1932 τό σύνολον τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου εἶναι **83.451.093 χγφ**

Στίς 19 / 12 / 1932 ὁ ἀριθμός τοῦ συνόλου τῶν μετοχῶν εἶναι 280.000

Στίς 19/12 /1932 τό μερίσμα ἀποθεματικοῦ 83.451.093/ 280.000= **298** χγφ ἀνά μετοχήν

Στίς 5/8/ 2011 1(ἕνα) χρυσό γαλλικό φραγκο τιμᾶται \$325 *****

Στίς 5 /8/2011 1(ἕνα) δολλᾶριο (0,7 τοῦ εὐρώ) τιμᾶται 238,5 δραχμῆς

Στίς 5 / 8 /2011 1χγφ \$ 325 χ238,5 =77512,5 δραχμῆς

Ἀναγομένη στὴν ἀναλογία (1932) 1χγφ 775125 /1,6 = 48445,31125 χγφ τοῦ (2011)

Στίς 5/ 8/ 2011 48445,31125χ 298=**14.436.703,125** χγφ ἕκαστον μερίσμα

Αναγόμενον εις \$ ΗΠΑ 14.393.400 χ \$325 = **\$4.691.928.515,625** έκαστον
μέρισμα

Είς τόν ὄρον VI (δ) μέ τήν ἔπωνυμίαν ΑΛΛΗΛΟΧΡΕΟΣ ΕΝΤΟΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΩΣ (σελίς 156 ΦΕΚ 5/11/1932) γραμμή 8 ἀναφέρεται ρητῶς ἡ ὑποχρέωσις τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος νά καταθέσῃ ταυτοχρόνως μέ τήν δημοσίευσιν τῆς συμβάσεως ὀλόκληρον τό μή μεταβιβασθέν ἀποθεματικόν κεφάλαιον εἰς ἔντοκον λογαριασμόν τοκιζόμενον μέ 7% ἕως τῆς περατώσεως τῆς ἐκκαθαρίσεως ὁπότε ἤθελεν διανεμηθῆ στούς μετόχους ἰσοπόσως. Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἐκκαθάρισις οὐδέποτε ἐπερατώθη ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ εἰδικοί ἐκκαθαρισταί ἀπελύθησαν συλλήβδην τήν 23ην Δεκεμβρίου 1936(βλέπε πρακτικά συνεδριάσεως) ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΩΣ χωρίς νά ἔχη περατωθῆ ἡ ἐκκαθάρισις χωρίς κἄν νά ἔχη δημοσιευθῆ οὔτε ἕνας ἐκ τῶν διά τῆς συμβάσεως προβλεπομένων ἔξαμηνιαίων ἰσολογισμῶν εἶναι ΑΔΥΝΑΤΟΝ νά ἔχη περατωθῆ ἐκκαθάρισις καθ' ὅτι ΜΟΝΟΝ οἱ μέτοχοι τῆς Τραπεζῆς Ἀνατολῆς ἔχουν τό δικαίωμα ἐκλογῆς ἐκκαθαριστῶν ἡ δέ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος δύναται ὡς ἐπί τηροῦσα ἀρχή νά ἀντικαθιστᾷ λόγῳ ἐκτάκτου ἀνάγκης μόνον τῆ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν ἐπί

4

κωλύματος ἑνός τῶν ἐκκαθαριστῶν. ΕΞ ΟΡΙΣΜΟΥ
Ἡ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΙΣ ΟΥΔΕΠΟΤΕ ΕΠΕΡΑΤΩΘΗ ΟΥΤΕ ΩΣ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΕΚ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗ, ΤΟ ΟΠΟΙΟΝ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΤΟ ΜΟΝΟΝ ΚΡΙΤΗΡΙΟΝ ΕΓΓΥΡΟΤΗΤΟΣ ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΟΝ. Διαρκούσης λοιπόν τῆς ἐκκαθαρίσεως τό ἀποθεματικόν κεφάλαιον ἐξακολουθεῖ νά τοκίζεται μέχρι τῆς σήμερον μέ 7%

Ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς 36ης συνεδριάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μετόχων τῆς Τραπεζῆς Ἀνατολῆς 1/8/1932 (ἀριθμός ΦΕΚ 301 31 12 1932) προκύπτουν τά κάτωθι

Α) Ἡ ἀπόφασις πωλήσεως τῆς τραπέζης ἐλήφθη ἀπό 133.972 μετοχᾶς ἐκ τῶν ὁποίων 18304 μετοχαί κατετέθεσαν ἐκπροθέσμως τά πιστοποιητικά αὐτῶν

Β) Συμπεριλαμβανομένων ἀκόμη καί τῶν ἐκπροθέσμων, συμφώνως μέ τό καταστατικόν ἀπαιτεῖται τουλάχιστον τό 50% τῶν μετοχῶν ὅπως ἐγκριθῆ διάλυσις ἡ πώλησις τῆς τραπέζης(ΦΕΚ ἀριθμός 277 1904 ἄρθρον 31 σελίς 93)

Οἱ 133.972 μετοχές ἀντιπροσωπεύονται εἰς τήν ὡς ἄνω συνέλευσιν ἐκπροσωποῦν τό 47,5% τοῦ συνόλου ἤτοι ἀδυνατεῖ τοιαύτη συνέλευσις νά ἀποφασίσῃ πώλησιν Τοῦτον εἶναι ὁμως θέμα νομικόν καί ἐκτός τοῦ σκοποῦ τῆς παρουσιᾶς μελέτης

Γ) Τό ἐνεργητικόν καί τό παθητικόν τῆς Τραπεζῆς καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τῆς ἐκκαθαρίσεως παραμένει ἀμετάβλητον εἰς τό νόμισμα εἰς τό ὁποῖον ὑφίσταται κατά τήν ἡμέραν δημοσίευσως τῆς συμβάσεως ἤτοι εἰς 1) Δραχμάς 2) Χρυσᾶ Γαλλικά φράγκα 3) Λίρες Αἰγύπτου 4) Λίρες Ἀγγλίας 5) Δολλάρια ΗΠΑ

Ἡ Ἐθνική Τράπεζα, ὀρίζεται ρητῶς, δέν ἔχει τό δικαίωμα μετατροπῆς τῶν ὡς ἄνω νομισμάτων ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ ΣΥΝΑΙΝΕΣΙΝ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ τούς ὁποίους ὁμως ἀπέλευσεν ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΩΣ ΚΑΙ ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΣ (ΦΕΚ 301 31 12 1932 σελίς 1584 παράγραφος τρίτη)

Ὡς συνάγεται ἐκ τῶν ὡς ἀνωτέρω συμφωνηθέντων τό μή μεταβιβασθέν ἀποθεματικόν κεφάλαιον παραμένει καί τοκίζεται εἰς Γαλλικά χρυσᾶ φράγκα τοκίζεται δέ μέ 7% ἐτησίως ὡς προκύπτει ἐκ τῆς συμφωνίας καί θά ἐξακολουθῆ τοκίζόμενον μέχρι περατώσεως τῆς ἐκκαθαρίσεως.

5

Ἡ Ὀνομαστική ἀξία κάθε μερίσματος ὡς ὑπελογίσθη ἀνωτέρω εἶναι μέ νομισματική ἰσοτιμία τῆς 5/8/2011 **\$4.961.928.515,625** Δολλάρια ΗΠΑ

Τῆ χρήσει τῶν κανόνων ἀνευρέσεως χρόνου διπλασιασμοῦ κεφαλαίου τοκίζόμενου μέ σταθερον ἐπιτόκιον ἦτοι

$$A) \text{Χρόνος διπλασιασμοῦ} = \frac{\log(2)}{\log(1+r)}$$

Ὅπου $r = \text{ἐπιτόκιον}$

B) Ὁ κανόνας τοῦ 72 Διαιρέσεις τοῦ ἀριθμοῦ 72 μέ τό ἐπιτόκιον Τό πηλίκον τῆς ἐν λόγῳ διαιρέσεως ἰσοῦται μέ τά ἔτη ποῦ ἀπαιτοῦνται νά διπλασιασθῆ τό κεφάλαιον μέ τό δεδομένον ἐπιτόκιον τοκίζόμενον

Παρ' ὅτι ὑπάρχουν ἐν χρήσει καί ἄλλοι κανόνες ὡς κανόνας 70, κανόνας 69,30 κανόνας E M οἱ δύο ὡς ἄνω κανόνες εἶναι οἱ πλέον συνήθως ἐν χρήσει

Ἀμφότεροι οἱ κανόνες ἐφαρμοζόμενοι ἀποφέρουν ὡς χρόνον διπλασιασμοῦτά **10,245** ἔτη

Ὁ ἀριθμός τῶν παρελθόντων ἐτῶν εἶναι 79 ἀπό τό 1932 Διαιρέσεις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐτῶν 79 διά τοῦ ἐπιτοκίου 7 ἀποφέρει 7 ὀλοκλήρους διπλασιασμούς του κεφαλαίου καί ἐπιπλέον 1,542215 τοῦ κεφαλαίου τοῦ ἐβδόμου διπλασιασμοῦ

- 1) \$ 4.961.928.515,625 x 2 = \$ 9.923.857.031,25
- 2) \$ 9.923.857.031,25 x 2 = \$ 19.847.714.062,5
- 3) \$ 19.847.714.062,5 x 2 = \$ 39.695.428.125
- 4) \$ 39.695.428.125 x 2 = \$ 79.390.856.250
- 5) \$ 79.390.856.250 x 2 = \$ 158.781.712.500
- 6) \$ 158.781.712.500 x 2 = \$ 317.563.425.000
- 7) \$ 317.563.425.000 x 2 = \$ 635.126.850.000
- 8) \$ 635.126.850.000 x 1,5422 = \$ **979.492.628.070**

Ἡ ἀξία ἐπομένως κάθε μερίσματος \$979.492.628.070

6

Τό βάρος τοῦ χρυσοῦ ποῦ ἀντιστοιχεῖ στο κάθε μερίσμα ἀποθεματικοῦ

1χγφ= 1/5 τῆς οὐγγίας ἄρα $298 / 5 = 60$ οὐγγίες χρυσοῦ

1 κιλό χρυσός = 32 οὐγγίες $60 / 32 = 1,87$ κιλὰ χρυσός ἀνά μερίσμα

Οἱ 280.000 ἀντιστοιχοῦν σέ 280000 χ 1,87 = 532.600 κιλὰ 532,600 τόνοι χρυσοῦ

Ἡ μετατροπή εἰς χρυσόν ἐγίνε οὕτως ὥστε νά γίνη ἀντιληπτόν τό μέγεθος τῶν ἀριθμῶν καθ' ὅτι ἐξαιρετικά δύσκολον νά συλλάβῃ κάποιος τό ἀριθμητικόν μέγεθος

- ** Σύμβαισις συγχωνεύσεως τῶν δύο Τραπεζῶν
- *** Ἴσολογισμοί Νοεμβρίου 1930, Ἰουνίου 1932, Αὐγούστου 1932(τελευταῖος)
- **** Πρακτικά γενικῆς συνελεύσεως 1ης Αὐγούστου 1932 μετόχων Ἀνατολῆς
- ***** Καταστατικόν Τραπεζῆς Ἀνατολῆς
- ***** Μεθοδοὶ ὑπολογισμοῦ χρόνου διπλασιασμοῦ
- ***** Ἴσοτιμία χγφ μέ δολλάριο 5 / 8 / 2011

Δηλῶ ὑπευθύνως ὅτι εἶμαι γνώστης τόσον τῆς Ἀγγλικῆς ὅσον καί τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καί ὅτι οἱ πληρηφορίες προέρχονται ἀπό τά πρωτότυπα καί ὄχι ἐκ μεταφράσεων

Παραμένω διαθέσιμος^m:

Θεόδωρος Κ Καρυώτης